

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ
на Българския Лозарски Съюзъ
СОФИЯ

„REVUE DE VITICULTURE“
„VEINBAU REVUE“
à Plevén — Bulgarie.

Годишенъ абонаментъ 50 п.
Редакция и администрация — Плевенъ.

Редакторъ-уредникъ: Г. К. Червенковъ.
Редакционенъ комитетъ: проф. Н. Недѣлчевъ, Н. Хр. Мжиковъ и В. Стрибърна.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Къмъ абонатитъ; 2) Покана за конгресъ; 3) Единствения пътъ — Т.; 4) Първата година на лозарската кооперативна централа — Н. Хр. Мжиковъ; 5) Лозарството въ Съв. Русия — проф. Н. Недѣлчевъ; 6) Нашиятъ гроздоизносъ — Ив. Георгиевъ; 7) По въпроса за износа на лози въ Русия — П. Н. Антоновъ; 8) Възможноститъ за произв. на виненъ камък у насъ — Ив. Георгиевъ; 9) За повредитъ на посадочния материал — С. И. П.; 10) Изъ практиката и новости; 11) Пропаганда на виното; 12) Съюзни и кооперативни; 13) Положението на пазара; 14) хроника.

Къмъ абонатитъ.

Съ настоящата книжка 10-та, списание „Лозарски прегледъ“ завършва XIX (19-та) си годишнина и съ следващата 1-ва ще почне XX (20)-та.

Въпрѣки срещнатитъ пречки и трудности, особено отъ ненавременното издължение на абонамента, редакцията издаде 10-тѣ книжки съ 328 страници полезенъ материалъ.

Редакцията благодари на сътрудницитъ, лозаро-винарскитъ кооперации и дружества, настоятелитъ и абонатитъ за даденото ѝ съдействие и материална подкрепа.

Апелира къмъ масата лозари да станатъ абонати на единственото въ страната лозаро-винарско списание „Лозарски прегледъ“, за да се стабилизира и стане по-голямъ меродавенъ факторъ при освѣтлението въпроситъ и защитата интереситъ на родното лозарство.

Български лозари, посетете масово XV-тия Лозарски конгресъ, който ще се състои на 24 и 25 февруари т. г. въ София.

ПОКАНА

До колективнитѣ и индивидуалнитѣ членове на Българския лозарски съюзъ.

Съгласно чл. чл. 15, 18 и 19 на съюзния уставъ и решението на управителния съветъ, взето въ заседанието му на 13 януарий т. г., протоколъ № 10, петнадесетия редовенъ лозарски конгресъ се свиква на 24 и 25 февруарий т. год. съ следния

ДНЕВЕНЪ РЕДЪ:

1. Откриване.
2. Изборъ на бюро.
3. Поздравления (писменни).
4. Изборъ на комисии за провѣрка на пълномощия и за резолюциитѣ.
5. Приемане правилника за вътрешния редъ.
6. Отчетъ на Управителния съветъ за дейността му презъ 1934 год. и на редактора на съюзния органъ „Лозарски прегледъ“ и докладъ на контролния съветъ.
7. Приемане на отчетитѣ и доклада и освобождаване отъ отговорностъ на Управителния и Контролния съвети и редактора на списанието.
8. *Реферати:*
 - а) „Бждащето на нашето лозарство и винарство“ отъ проф. Н. Недѣлчевъ.
 - б) „Производство и износъ на десертно грозде“ отъ Ив. Георгиевъ.
 - в) „Виното като храна отъ гледището на медицината и хигиената“ отъ д-ръ Ив. Маноловъ.
9. Гласуване на резолюциитѣ.
10. Гласуване бюджета за 1935 година.
11. Изборъ на новъ Управителенъ и Контроленъ съвети.
12. Закриване на конгреса.

Лозарскитѣ дружества и лозаро-винарскитѣ кооперации, членове на съюза, да свикатъ своевременно общо събрание за избиране делегати за конгреса.

Преписъ отъ протокола на общото събрание заедно съ списъка на членоветѣ, да се изпрати въ съюзната канцелария най-късно до 15 февруарий т. г.

София, 15. I. 1935 год.

УПРАВИТЕЛЕНЪ СЪВЕТЪ:

Председателъ: *Ив. П. Бързиковъ.*

Подпредседатели: *Н. Недѣлчевъ и Д. Кушевъ*

Секретаръ: *Д. Бъчваровъ.*

Членове: *Д-ръ Ас. Дянковъ, Георги К. Червенковъ, Георги Д. Поповъ, Димитъръ Бъровъ, Ив. Джелеповъ, Кръстю Наневъ, Никола Мънковъ, Юрданъ Поповъ.*

Редакторъ-уредникъ: *Георги К. Червенковъ*

Единствения пжтъ.

Българското лозарство, въпрѣки слабата си рентабилностъ, главно поради кризата и нерационализираното си производство и пласиментъ ще пребжде и ще остане масовъ народенъ поминѣкъ, съ голѣмо стопанско — и социално значение за страната. Както заетитѣ баиристи и слаби мѣста, съ надѣ единъ милионъ декари лозя, нѣма съ каква друга култура да се използватъ, така и масата стопани и работници, ангажирани въ обработванието на тия лозя, нѣма да намѣратъ въ друго производство препитание.

Налага се да се прецени вѣрно, какви сж възможноститѣ за пласимента на лозовитѣ продукти, както за вътрешната ни консумация, така и за износъ; да се опредѣлятъ обектитѣ на лозарството и отъ тамъ допустимия размѣръ на лозята въ страната, за да се не дохожда до надпроизводство и до още по-низки цени.

Главния обектъ — производство отъ лозята е и ще остане, както за всички лозарски страни въ свѣта, така и за насъ, виното и ракиитѣ и то въ размѣръ, на своята вътрешна консумация, защото въ никоя страна лозарството не се крепи на износъ.

Производството и пласимента на гроздовъ сокъ би погълнало много грозде, но трѣбва да се организира добиванieto му безъ химикали. Консумацията на прѣсно грозде не е малка у насъ, трѣбва да се увеличи и разшири върху нелозарскитѣ селища, и удължи времето съ масово съхранение на грозде.

Съ износа на десертнитѣ грозда сме много добре, но паралелно съ масовото засаждане на такива, трѣбва да се работи планомерно не само за запазването на сегашнитѣ ни пазари, а и за намиране на нови.

Изобщо, нашето лозарство, колкото и да е напреднало се развива прекомерно бърже, безъ планъ и безъ огледъ на възможноститѣ за пласимента. Затова за виното имаме криза и низки цени, а за десертнитѣ грозда не ще е далечъ деня, когато ще ги сполети не само криза, а катастрофа.

Ето защо, часъ по-скоро, въпрѣки много политични съображения, трѣбва да се регламентира засаждането на лозя, за да не се опропастятъ сегашнитѣ лозари стопани, безъ да се помогне на утрешнитѣ.

Въпроситѣ — проблемитѣ на лозарството трѣбва да поставятъ на разрешение, преди всичко отъ прѣко заинтересованитѣ, лозаритѣ предъ държавата.

А това може да стори само просвѣтения и организиранъ лозарь.

Единствения пжтъ за успѣха на родното ни лозарство и осигуряване на тоя народенъ поминѣкъ е науката, организираната защита и плановата държавна и професионална работа.

Г. К. Червенковъ.

Н. Хр. Мънковъ
Директоръ Лозар. Училище
Плѣвнѣнъ.

Първата година на Лозарската кооперативна централа.

Въ историята на кооперативното дѣло има една свѣтла дата. Това е годината на основаването потрѣбителното магазинче на Рочдалскитѣ пионери. Погрѣшно би било, обаче, да се мисли, че при високата английска култура, това начало е изникнало, извикано отъ назрѣлитѣ нужди, току на веднѣжъ, безъ поука отъ сполукитѣ и несполукитѣ на други по-раншни опити въ тая насока. Известно е, че повече отъ 20 години, преди това време, сж изминати въ опити и лутания. Изживѣни, изминати сж неизбѣжнитѣ етапи за изграждането на едно велико дѣло, установени сж, следъ горчиви опити и разочарования, здравитѣ принципи на кооперативния животъ и на кооперативното творчество.

И така, съ мъжки и страдания е откритъ и осветенъ пътътъ за изграждане добруването на беднитѣ и малоимотни, върху принципитѣ на самопомощта и взаимопомощта.

Потрѣбителнитѣ кооперации, намѣрили веднѣжъ здрава опора, се разрастнаха и разпространиха. Тѣ прескочиха бързо границитѣ на Англия и залѣха свѣтътъ.

Сждено било, следъ 57 годишенъ свободенъ животъ и 90 години отъ основаването на историческото Рочдалско магазинче, ние българскитѣ лозари, най-сетне притиснати отъ тежката стопанска криза, да съзремъ и съзнаемъ, че спасението ни е да тръгнемъ въ тоя, разчистенъ вече и благословенъ за широкитѣ народни маси, пътъ. И ето, презъ трънливиятъ и неравенъ друмъ на нашата действителностъ, следъ като цѣла година се изгуби въ изпълнение формалноститѣ за регистриране и пр., отъ миналата година лозаритѣ сж щастливи да иматъ своя кооперативна централа, своя кооперативна организация, която на пръвъ планъ има за задача да развие потрѣбителенъ отдѣлъ, като, обаче не ще закъснѣе да създаде улеснения сжщо въ производството и пласмента на лозарскитѣ произведения, както и въ кредита.

Съ неочакванъ успѣхъ централата премина първата своя година. Съ слабитѣ си срѣдства тя разви блѣскава дейностъ и заслужено, съ достоинство, зае онова мѣсто въ обществения животъ, което ѝ се пада и което, като че ли историческата необходимостъ ѝ опредѣля.

Само едногодишна дейностъ бѣше достатъчна да се внуши и на скептицитѣ и на недовѣрчивитѣ, че централата е извикана и създадена да изиграе една епохална роля въ времето, което преживяваме.

Отчета на централата ни дава неопровержими доказателства за това.

Всички лозари, които подиряха услугитѣ на централата за доставяне на синь камъкъ, тель и др., останаха доволни и проедоволни.

А какво би било, ако тая нова организация получеше широка, масова подкрепа отъ българскитѣ лозари? Но не подкрепа чрезъ подаяние, а чрезъ членуване въ централата. Какъвъ огроменъ капиталъ би се създаде отъ дребнитѣ дѣлови вноски, какъвъ широкъ обсъгъ, какво творчество би се развило! Единъ общъ лозарски магазинъ въ София ще имаме въ най-скоро време и вмѣсто да тъпчимъ джебоветѣ на чужди на съсловието ни спекуланти, ние ще имаме доброкачествени и по евтини лозарски уреди, машини, пособия и материали. Отъ печалбитѣ, ние подѣ формата на дивиденди върху покупкитѣ, ще получимъ обратно една частъ отъ сумитѣ, а другата частъ ще послужи за стабилизиране и разширение на предприятието.

По примѣра на дрипавитѣ Рочдалски работници, които съ мжка за цѣла година едва успѣли да събератъ и внесатъ единъ незначителенъ дѣловъ капиталъ и да дадатъ животъ на малкото си магазинче, нека и ние сега отъ малкитѣ си срѣдства наберемъ необходимия капиталъ, за да бжде за примѣръ въ втората си година централата ни една мощна организация.

Първото общо годишно събрание на Лозарската кооперативна централа ще се състои въ скоро време, едновременно съ конгреса на Българския лозарски съюзъ.

Лозаритѣ ще се зарадватъ много да видятъ, какъ само следъ едногодишно съществуване Лозарската централа е стабилизирана и силна. И дълбоко съмъ убеденъ, че всички побудни и просвѣтени лозари ще побързатъ да се приобщятъ къмъ това хубаво дѣло и да се наредятъ въ редѣтъ на пионеритѣ за изграждане по-щастливи бжднини за себе си, за широкитѣ отрудени лозарски срѣди и за българското лозарство.

Проф. Н. Недѣлчевъ

Лозарството въ Съветска Русия.

Следъ подновяване дипломатическитѣ сношения съ Русия и предстоящото уреждане на търговскитѣ отношения, явява се въпроса, българското лозарство какви изгоди би имало отъ всичко това. Въ вестницитѣ и списанията, между другитѣ артикули, които евентуално биха представлявали объектъ за износъ въ Русия, се споменаватъ гроздето и лозовия материалъ.

До колко тѣзи предположения сж основателни, ще ни стане ясно само ако знаемъ сегашното положение на лозарството въ Русия и проектитѣ за бждащото му развитие. Това именно ще се постарая да изложа, като черпя сведенията си отъ днешнитѣ съветски публикации.

Следъ Европейската война Русия изгуби най-лозарската си територия — Бесарабия. Въ всѣки случай, въ границитѣ на сегашния съюзъ на рускитѣ републики се включватъ доста лозарски райони, а именно: въ Европа — Кримъ, черноморското крайбрѣжие, Донската областъ, Украйна, Астраханъ, Ставрополъ, Кубанъ, Терекъ и др.; въ Азия — Дагестанъ, Азербейджанъ, Армения, Грузия, Узбекистанъ, Таджикска и Туркменска области и др.

Къмъ 1931 год. въ Съветска Русия е имало 2,710,000 декара лозя, което представлява една нищожна частъ отъ грамадната Русия.

Презъ първия периодъ на съветския режимъ, правителството не е обръщало голѣмо внимание на лозарството, затова и голѣма частъ отъ лозята сж пострадали отъ лошо гледане. Презъ последнитѣ години, обаче, съзнавайки голѣмото значение на продуктитѣ отъ лозята, главно прѣсното грозде, за разнообразяване храната на работническото, съветското правителство полага голѣми грижи за разширение на лозарството навсѣкжде, кждето условията сж благоприятни за лозята.

За да дадемъ една представа за голѣмия замахъ, съ който се подема лозарството въ Русия, ще изложимъ тукъ втория петгодишенъ лозарски планъ, който обема периода отъ 1933 до 1937 год. включително. Този планъ е билъ изработенъ въ гр. Тифлисъ, презъ м. августъ 1931 г. отъ Всесъюзниятъ лозарски съветъ при Всесъюзния лозарски институтъ. Споредъ този планъ, пространството на лозята, въ края на петилѣтката трѣбва да достигне до 10 милиона декара, а къмъ 1937 год. да има на плодъ 7,000,000 декара лозя.

Вмѣсто да се ориентира главно къмъ виненото производство, както е било до сега, руското лозарство ще бжде насочено, на първо мѣсто, къмъ производство на грозде и безалкохолни продукти. Ето, впрочемъ, разпредѣлението по процентъ на бждащата лозова площъ въ Русия, въ края на петилѣтката, съобразно предназначението на гроздето:

Лозя за производство на десертни грозда	40%
„ „ „ „ стафиди . .	15 „
„ „ „ „ концентрати . .	12 „
„ „ „ „ гроздовъ сокъ . .	18 „
„ „ „ „ вино	15 „

По-нататкъ планътъ предвижда по колко декара лозя да се насаждатъ въ всѣка лозарска областъ и процентитѣ отъ повърхостята на лозята, разпредѣлена по предназначение на гроздето.

Друго, което е характерно за сегашното руско лозарство — то е стандартизацията на сорговетѣ лози по области, което важи, както за подложитѣ, така и за присадницитѣ.

Естествено е, че за бързото увеличение на лозовата площ ще бжде нужен посадочен материал, главно дивъ материал. Такъвъ Съветска Русия смѣта сама да си произведе, като увеличи площта съ диви лози да стигне 60,000 декара — 40,000 въ Украйна и 20,000 въ Закавказъ.

Подложките, върху които руските специалисти сж се спрѣли, сж по райони следнитѣ: а) за Украйна — 3309, 10¹⁴, порталисъ и 5-^{ББ}, като въ отдѣлни случаи могатъ да се допуснатъ 41-^Б и 1616; за Закавказъ — 3309, 10¹⁴, 41-^Б, 5-^{ББ} и въ ограничено количество порталисъ.

Облагородяването на лозовия материалъ ще става въ държавнитѣ разсадници и отчасти въ съветскитѣ стопанства.

Въ единъ обширенъ списъкъ сж посочени присадницитѣ, които ще се разпространяватъ въ този или оня районъ, въ зависимостъ отъ предназначението на гроздето — за десертъ, за стафиди или други цели. Така напр., за Украйна, като десертни сортове се препоръчватъ: шасла, хамбургски мискетъ, сензо, портюге, мадленъ антевинъ, чаушъ, бейлардже, разакии, прекосъ де маленгръ, гръцки розовъ (памидъ?); за Кримъ — почти сжщитѣ, като се прибавя и александрийски мискетъ. За азиатскитѣ области се препоръчватъ главно мѣстни десертни грозда.

За производство на вина, за Кримъ се препоръчватъ предимно европейски сортове: алиготе, алеатико, клеретъ, бѣлъ мискетъ, розовъ мискетъ, мюскателъ, морастелъ, рислингъ и пр.

Една точка отъ плана предвижда доставка на лозовъ материалъ отъ голѣми задгранични производствени райони.

Като се има предвидъ, обаче, че отгледанитѣ у насъ подложки и присадници, общо взето, сж различни отъ тѣзи, предвидени за разнитѣ райони въ Съветска Русия, вѣроятността да изнесемъ лозовъ материалъ е малка.

Съветското лозарство днесъ почива на следнитѣ принципи: 1. Максимална механизация на производственитѣ процеси; 2. Най-голѣма производителностъ на труда; 3. Най-малка коштуема стойностъ на продукта. Оригинално е решението на съвета, което гласи, че презъ 1937 година производството на грозде на декарь трѣбва да бжде удвоено спрямо сегашното и че лозитѣ ще се заставятъ да раждатъ на 5-а година 1000 кгр. грозде на декарь, на 4 а — 600 кгр. и на 3-а — 300 кгр. на декарь.

Въ всѣка лозарска областъ се откриватъ районни лозарски опитни станции, които ще има да разрешаватъ на мѣстна почва всички лозарски проблеми относно отглеждането на лозята, изпитването на сортоветѣ и пр.

Предвижда се сжщо въвеждането на машини при обработката на лозята — трактори, моторни прѣскачки и пр. Изнамѣрена е дори машина за садене на лозята.

За напредъ лозитѣ ще се сядятъ на голѣми разстояния, за да може да се приложи машинната обработка. Сжествуващитѣ лозя, които сж гжстозасадени, ще се изкоренятъ презъ редъ, за да стане възможна механическата обработка.

Ако е позволено да се направи известна критика на руската лозарска петилѣтка, тя е главно тази, че при увеличението на лозовата площъ за 5 години съ 8 милиона декари, ще се извършатъ грѣшки, поради недостатъчното време за предварителни опити. Освенъ това, районирането по сортове нѣкакъ си сковава лозарството, отнема гъвкавостта му, приспособяването му къмъ пазаритѣ.

Ив. Георгиевъ

Гл. ин-ръ и председ. на Върх. контр. комисия по износа на грозде, овошия и зеленчуци при М-вото на нар. ст-во

Нашиятъ гроздоизносъ.

(Продължение отъ кн. 9 и край)

II. Пазарни възможности.

Стимултъ на производството е пазарътъ. Разширението на даденъ земеделѣлски отрасълъ и въвеждането на технически практики за подобрене на производството му сж въ пълна зависимостъ отъ възможноститѣ произведенията на този отрасълъ да се пласиратъ на добри цени.

Не може да се говори, прочее, за възходъ и подобрене въ стопанството, ако за пласмента на произведенията му съществуватъ ограничения.

Последнитѣ могатъ да се дължатъ на единъ сборъ отъ причини, най-важнитѣ отъ които сж: 1) причини отъ природно, т. е. почвено и климатическо естество, които посжжпватъ производството и поставятъ въ положение на неконкурентноспособностъ дадена страна, по отношение на опредѣленъ продуктъ, и 2) причини отъ икономико-политиченъ характеръ, които могатъ да благоприятствуватъ, или пъкъ да изоставятъ на заденъ планъ интереситѣ на даденъ производственъ клонъ.

Проучването на пазарнитѣ възможности е особено важна задача за произведенията на трайни култури, каквато е лозата, тъй като една непредвидливостъ може да донесе катастрофа не само на прѣко засегнатитѣ страни.

Нуждата отъ правилното разрешение на казаната задача налага да се направи единъ прегледъ на търговията съ десертни грозда между европейскитѣ държави, който прегледъ да ни даде ясна представа за тенденцията на общия пласментъ на гроздето въ контингента и за участието на България въ него, въ количествено и процентно отношение.

За тази целъ ще разгледаме статистическитѣ данни за годинитѣ 1930, 1931, 1932, 1933 и 1934.

Вносътъ на грозде въ европейскитѣ страни е показанъ въ табл. IV.

ТАБЛИЦА IV.

Вносъ на десертни грозда въ килограми въ европейскитѣ страни.

	1930 г.	1931 г.	1932 г.	1933 г.	1934 г.
Германия	70,263,500	68,862,900	55,959,200	46,854,000	60,542,126
Австрия	12,503,800	11,789,400	8,274,100	6,196,000	6,518,300
Чехославия	3,299,200	1,938,400	1,641,000	2,240,000	1,108,000
Полша	6,629,600	5,210,300	3,262,800	2,963,000	4,611,100
Швейцария	12,393,612	12,743,048	12,048,500	14,501,365	12,241,560
Англия	34,764,502	47,213,100	48,096,350	39,137,150	45,388,350
Белгия	—	1,259,400	701,400	352,200	лип. свед.
Холандия	110,210	846,545	274,892	171,390	„ „
Дания	—	—	—	792,600	„ „
Норвегия	—	—	—	1,456,633	„ „
Швеция	—	—	—	1,946,059	„ „
Естония	—	—	—	1,787	„ „
Латвия	—	—	—	3,504	„ „
Всичко .	139,964,422	149,863,093	130,258,242	114,614,688	130,409,688

Отъ даннитѣ на табл. IV се вижда, че вносътъ, респективно консумацията на гроздето намалява, особено въ силно засегнатитѣ отъ кризата страни. Независимо отъ това, обаче, българскиятъ гроздоизносъ се увеличава отъ година на година, както това бѣ показано въ табл. I (бр. 8).

Изразено въ процентъ отъ общото количество грозде внесено въ европейскитѣ страни—вносителки, нашето грозде е участвувало: презъ 1930 год. съ 1·8%; презъ 1931 год. съ 2·07%; презъ 1932 год. съ 5·01%; за 1933 год. съ 10·5% за 1934 год. съ 16·47%.

Горнитѣ проценти сочатъ за единъ прогресивно растящъ интересъ къмъ нашето грозде на чуждитѣ пазари, кждето то *измѣства* гроздата на нѣкои наши конкурентки.

За да освѣтимъ читателя върху развоя на гроздовноса въ европейскитѣ страни, които се интересуватъ отъ нашето грозде, считаме за много умѣстно, въ следващитѣ таблици V, VI, VII, VIII, IX и X да посочимъ съ цифрови данни, състезанието на лозарскитѣ страни, разпредѣлението на отдѣлнитѣ пазари между тѣхъ за годинитѣ 1930, 1931, 1932, 1933 и 1934, по количество и стойностъ, изразени въ проценти:

Вносъ на десертно грозде въ Германия.

Държава вноси- телни	1930 год.			1931 год.			1932 год.			1933 год.			1934 год. (до 30. XI. вкл.)		
	Количество въ кило- грамми	% отъ количества	Стоимость въ хилляди R. M.	Количество въ кило- грамми	% отъ количества	Стоимость въ хилляди R. M.	Количество въ кило- грамми	% отъ количества	Стоимость въ хилляди R. M.	Количество въ кило- грамми	% отъ количества	Стоимость въ хилляди R. M.	Количество въ кило- грамми	% отъ количества	Стоимость въ хилляди R. M.
Италия	33550500	47.78	12713	30627700	44.49	7865	25460800	45.85	6342	19717000	42.21	4276	15711200	25.95	—
Франция	14834900	21.19	7380	15768600	22.91	5406	4760700	8.59	1683	1259600	2.72	320	2762000	4.56	—
Испания	8787400	12.46	4593	8662900	12.67	3538	9956300	12.35	3380	8750300	16.62	2215	15235100	25.10	—
Унгария	6433500	9.18	1966	8621400	12.59	1676	7796200	13.98	1462	3577800	7.84	629	4936200	7.66	—
Холандия	2487000	3.45	2642	1686600	2.46	1430	2468200	6.57	1539	4689800	9.00	2356	3202600	5.29	—
България	1589600	2.26	697	1453900	2.19	421	4382900	8.90	1097	6230600	15.41	1673	15919726	26.29	—
Португалия	670700	0.91	338	494300	0.71	452	277700	0.49	268	786000	1.50	652	862200	1.42	—
Югославия	615300	0.87	182	426300	0.62	87	387400	0.69	82	42800	0.09	12	—	—	—
Ромъния	328600	0.46	134	328000	0.47	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Русия	245300	0.34	153	175600	0.25	89	118400	0.37	43	77600	0.18	17	—	—	—
Аржентина	213800	0.30	216	27700	0.05	283	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Алжирия	180400	0.25	126	50800	0.08	51	63800	0.29	41	57000	0.12	35	—	—	—
Белгия	141900	0.20	246	66000	0.10	170	41100	0.83	66	86000	0.11	71	—	—	—
Гърция	117600	0.26	49	154300	0.32	64	181800	0.47	61	1522100	3.25	437	1915100	3.11	—
Саар. обл.	4800	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Чехославия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15800	0.03	13	—	—	—
	70263500	—	31438	68862900	—	21625	55959200	—	16064	46854000	—	12706	60542126	—	—

Вносъ на десертно грозде въ Австрия

Държави вноси- телки	1930 год.			1931 год.			1932 год.			1933 год.			1934 год. (до 30. XI вкл.)		
	Количество въ кило- грами	% отъ количества в хилади	Стоимость въ хилади шиллинги	Количество въ кило- грами	% отъ количества в хилади	Стоимость въ хилади шиллинги	Количество въ кило- грами	% отъ количества в хилади	Стоимость въ хилади шиллинги	Количество въ кило- грами	% отъ количества в хилади	Стоимость въ хилади шиллинги	Количество въ кило- грами	% отъ количества в хилади	Стоимость въ хилади шиллинги
Унгария	6037100	48.28	1816	6643900	56.26	1768	245000	29.56	632	1700500	27.44	305	1748100	26.90	392
Италия	3115100	24.91	1610	2179900	18.46	847	192340	23.20	793	1410600	22.76	629	720600	11.06	292
Югославия	1881500	15.05	672	786100	2.66	280	161300	19.46	588	301100	4.87	85	1358900	20.83	323
България	925100	7.40	390	1374300	11.64	441	134180	16.19	350	1702300	27.47	518	1860700	28.59	588
Испания	372600	2.98	326	469600	3.13	263	302800	3.66	162	259000	4.02	190	200400	3.06	137
Гърция	157400	1.26	76	317900	2.69	114	643100	7.76	213	822500	13.27	346	581800	8.85	225
Франция	15000	0.12	13	5000	0.05	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Аргентина	—	—	—	2500	0.02	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
С.-Щати	—	—	—	10200	0.09	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Германия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47900	0.67	13
	12503800		4903	11789400		3731	8274100		2738	6196000		2073	6518300		1970

Вносъ на десертно грозде въ Чехославия.

Държави вноси- телки	1930 год.			1931 год.			1932 год.			1933 год.			1934 год. (до 30. XI. вкл.)		
	Количество въ кило- грами	% отъ количества	Стойность хиллади ч. кр.	Количество въ кило- грами	% отъ количества	Стойность хиллади ч. кр.	Количество въ кило- грами	% отъ количества	Стойность хиллади ч. кр.	Количество въ кило- грами	% отъ количества	Стойность хиллади ч. кр.	Количество въ кило- грами	% отъ количества	Стойность хиллади ч. кр.
Унгария	1550600	47.00	5316	—	—	—	92100	5.61	246	—	—	—	—	—	—
Югославия	695500	21.02	2615	796900	41.11	2574	519400	37.65	1550	321000	14.33	677	—	—	—
Испания	458500	13.91	2751	481800	24.86	2349	213000	12.98	875	370000	16.50	1398	—	—	—
Италия	381800	11.58	1886	177100	9.14	884	169400	10.32	665	—	—	—	—	—	—
Швейцария	56800	1.72	348	81000	4.18	405	8300	0.51	33	—	—	—	35000	3.16	130
Хамбургъ	39000	1.18	208	23400	1.21	209	12000	0.73	69	—	—	—	—	—	—
България	32200	0.98	121	152300	7.84	555	301100	18.35	1181	636000	28.39	—	827000	74.64	2248
Ракуско	32200	0.98	201	73000	3.77	307	24700	1.51	88	—	—	—	—	—	—
Германия	31000	0.94	161	65500	3.33	251	4100	0.25	17	—	—	—	—	—	—
Франция	13600	0.38	59	12800	0.62	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Гърция	5300	0.16	24	71800	3.71	267	296600	18.08	1355	—	—	—	246000	22.19	680
Холандия	1800	0.06	27	1300	0.07	10	—	—	—	913000	40.70	—	—	—	—
Други	900	0.03	11	1500	0.08	8	300	0.02	3	—	—	—	—	—	—
	3299200		13728	1938400		7870	1641000		6679	2240000		2075	1108000		3058

Вносъ на десертно грозде въ Полша

Държави вноси- телки	1930 год.			1931 год.			1932 год.			1933 год.			1934 год. (до 30. XI. вкл.)		
	Количество въ кило- грами	% отъ количества злоти	Стойность въ хиллди	Количество въ кило- грами	% отъ количества злоти	Стойность въ хиллди	Количество въ кило- грами	% отъ количества злоти	Стойность въ хиллди	Количество въ кило- грами	% отъ количества злоти	Стойность въ хиллди	Количество въ кило- грами	% отъ количества злоти	Стойность въ хиллди
Ромъния	2951300	44.57	806	2950700	56.62	643	945400	28.97	243	—	0.00	—	1817600	39.4	838
Унгария	2225500	33.61	984	1269700	24.35	434	513900	15.75	160	282600	9.47	153	248000	5.3	131
Испания	992600	14.89	1225	779500	14.96	745	166000	35.73	908	856400	28.90	774	234900	5.09	196
Чехославия	264600	3.98	185	—	0.00	—	—	0.00	—	—	0.00	—	—	—	—
Италия	195600	2.95	138	210400	4.04	168	243400	7.46	149	414200	13.98	261	259000	5.6	155
България	—	0.00	—	—	0.00	—	114600	3.51	77	732000	24.70	608	1294500	28.07	831
Югославия	—	0.00	—	—	0.00	—	279500	8.57	138	—	0.00	—	219200	4.7	98
Гърция	—	0.00	—	—	0.00	—	—	0.00	—	679800	22.94	222	537900	11.6	267
	6629600		3338	5210300		1990	3262800		1675	2963000		2018	4611100		2516

Вносъ на десертно грозде въ Швейцария.

Държави вноси- телки	1930 год.			1931 год.			1932 год.			1933 год.			1934 год. (до 30. XI. вкл.)		
	Количество въ кило- грамми	% отъ количества	Стоимость въ хиланди франка	Количество въ кило- грамми	% отъ количества	Стоимость въ хиланди франка	Количество въ кило- грамми	% отъ количества	Стоимость въ хиланди франка	Количество въ кило- грамми	% отъ количества	Стоимость въ хиланди франка	Количество въ кило- грамми	% отъ количества	Стоимость въ хиланди франка
Италия	6756540	54.52	3492015	6104500	47.92	2621821	7521000	62.42	3242725	9025807	62.25	3571817	4055530	33.13	1466560
Франция	4561416	36.80	3128405	5178221	40.63	2538825	1664300	13.81	700968	2355251	16.25	1089481	5920120	48.36	1933967
Испания	841174	6.86	735157	1296100	10.17	876519	1920100	15.94	1061809	1557715	10.74	865058	1119400	9.14	498310
Алжирия	96459	0.08	93516	63000	0.49	58096	73300	0.61	50958	93142	0.64	62042	—	—	—
Унгария	56829	0.05	33708	28300	0.22	10967	487300	4.05	125634	158603	1.09	55049	—	—	—
Германия	29732	0.03	21127	15084	0.11	15262	17600	0.12	9217	5310	0.04	3422	—	—	—
Холандия	28426	0.02	53560	17800	0.17	30129	59600	0.49	74191	176770	1.22	158621	142360	1.17	103400
Гърция	19196	0.02	17760	4300	0.03	4512	57600	0.48	19729	217918	1.50	72113	108040	0.88	39545
Белгия	3105	0.01	14516	3000	0.01	9398	3100	0.02	8144	4471	0.03	9760	—	—	—
Австрия	652	—	554	843	—	520	1500	0.01	341	2527	0.02	905	—	—	—
Португалия	79	—	270	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Съед. Штати	4	—	20	—	—	—	232800	1.93	119963	886313	6.11	39039	896210	7.32	313334
България	—	—	—	25900	0.19	11584	9000	0.07	4143	—	0.06	—	—	—	—
Чехослав.	—	—	—	3400	0.01	1520	1000	0.01	1585	9143	0.05	7390	—	—	—
Ю. Африка	—	—	—	400	—	817	300	—	266	350	—	160	—	—	—
Аргентина	—	—	—	2200	0.01	2050	—	—	—	7298	—	2000	—	—	—
Югославия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Румъния	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	12393612		7588414	12743048		6181960	12048500		5419673	14501365		6297671	12241560		4355116

Вносъ на десертно грозде въ Англия

Държави вноси- телни	1930 год.			1931 год.			1932 год.			1933 год.			1934 год. (до 30. XI вкл.)		
	Количество въ кило- грами	% отъ количества	Стоимость въ хиланди лири	Количество въ кило- грами	% отъ количества	Стоимость въ хиланди лири	Количество въ кило- грами	% отъ количества	Стоимость въ хиланди лири	Количество въ кило- грами	% отъ количества	Стоимость въ хиланди лири	Количество въ кило- грами	% отъ количества	Стоимость въ хиланди лири
Испания	20581800	59.20	642273	28412300	60.18	684191	31380100	65.25	663192	22204950	56.72	509286	28367300	65.16	472978
Холандия	3303700	9.50	193789	4277050	9.06	222007	1467150	3.06	103281	1472000	3.76	130315	1582950	3.72	141157
Бельгия	2625100	7.50	371015	2903550	6.18	373725	1286600	2.68	188577	1596450	4.07	223613	1158450	3.69	161819
Ю. Африка	2419450	6.96	248279	2957950	6.20	232640	6398950	13.10	317504	5508350	14.08	364759	6474400	12.14	405085
Португалия	1919400	5.52	38339	3489750	7.37	56491	3142250	6.53	40747	—	—	—	—	—	—
Брит. о-ви	1344000	3.87	211059	1042900	2.20	132546	780650	1.62	81131	—	—	—	—	—	—
Аргентина	860300	2.47	62079	1420850	3.03	69994	807450	1.68	38881	—	—	—	—	—	—
С.-Щати	782000	2.25	33955	806000	1.82	32856	1872650	3.89	59733	—	—	—	—	—	—
България	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12000	0.05	—	306700	0.67	—
Други	687000	1.98	30792	1576050	3.22	66501	469950	0.98	18910	8331400	21.32	230896	6801350	13.32	134297
Австралия	202600	0.58	9242	281450	0.66	13479	456000	0.95	19603	—	—	—	—	—	—
Други англ. колонии	39150	0.11	1057	45250	0.09	45250	34600	0.07	901	—	—	—	167550	0.38	6585
	34764500		1841829	47213100		1886472	48096350		1522460	39137150		1468869	45388350		11389534

Отдѣлно за България, вносьтъ на българско грозде въ показанитѣ страни вносителки, изразено въ процентъ отъ общото внесено грозде, е прогресиралъ, както следва:

	1930	1931	1932	1933	1934
Германия	2·26	2·19	8·90	15·41	26·29
Австрия	7·40	11·64	16·19	27·47	28·59
Чехославия	0·98	7·84	18·35	28·39	74·64
Полша	0·00	0·00	3·51	24·70	28·07
Швейцария	0·00	0·19	1·93	6·11	7·32
Англия	0·00	0·00	0·00	0·05	0·67

Отъ изнесенитѣ до тукъ данни се вижда: 1) че общиятъ вносъ на грозде въ нелозарскитѣ и слаболозарскитѣ страни въ Европа се намира въ периодъ на слабо намаление, поради икономическата криза; 2) че, въпрѣки това, българскитѣ гроздоизносъ се прогресивно увеличава и 3) следва, че българското грозде *измѣства на чуждитѣ пазари, грозда на други страни* — износителки (което може да се проследи при внимателно разглеждане на таблици V—X).

III. Разборъ на пазаритѣ.

Въ първитѣ две части на тази статия установихме съ цифрови данни:

1) Че нашиятъ гроздоизносъ се увеличава всестранно — разширяватъ се както износнитѣ производителни пунктове, така и консумативнитѣ пунктове въ държавитѣ вносителки.

2) Че това увеличение става за смѣтка на други лозарски експортни страни, които ние измѣстваме на чуждитѣ пазари.

Единъ разборъ на пазаритѣ, кждето нашето грозде намира добъръ пласментъ би най-добре посочилъ тенденцията на нашия гроздоизносъ. При извършване на разбора, ще имаме предъ видъ следнитѣ елементи:

- 1) капацитетъ на пазаря.
- 2) условия на пласмента (цени).
- 3) режимъ за вносъ (мита и девизни ограничения).

1. Германия

Вносьтъ на българско грозде въ Германия съставлява презъ 1934 год. 26·29% отъ общия вносъ на грозде въ тази страна. Отъ изнесеното т. г. българско грозде $\frac{3}{4}$ кржгло е отишло въ Германия, благодарение на доброто функциониране на българския клирингъ.

Капацитетътъ на германския гроздовъ пазаръ е неограниченъ, при условие, че, паралелно съ увеличаването му, се намаляватъ ценитѣ на гроздето. При стабилизирани цени 5 лева на килограмъ грозде Афузь-Али, можемъ да разчитаме на 4000 до 5000 вагона вносъ само въ Германия. При пласментна, респ. покупна цена 5 лева за кгр., продажбата

на нашето грозде въ Германия ще може да се разшири върху сравнително голѣмъ брой консуматори, успоредно съ което ще може да се измѣстятъ отъ пазаря, въ известенъ процентъ, нѣкои слабоконкурентни вносителки.

Пазаръ само за Афузъ-Али.

Държавата трѣбва да вземе мѣрки да се прокара унифицирана прѣка ж. п. тарифа съ Германия и да се улеснятъ преводитѣ (смѣткитѣ по клиринга).

2. Австрия.

Вносътъ на нашето грозде тамъ е контингентиранъ. Дава ни 65% отъ разрешения презъ 1931 г. контингентъ, но съ право и на допълнителни контингенти.

Австрийскиятъ пазаръ търси главно Димятъ. Австрийцитѣ сж свикнали на вкуса му, поради традиционната въковна консумация на подобни на димята италиянски и югославски грозда. Афузъ-Али на този пазаръ може да участвува най-много до 20% отъ общото внесено количество наше грозде.

Капацитетътъ на пазаря е ограниченъ, тъй като конкуренцията на димята е фаворизирана отъ близостта до пазаря на Италия и Югославия, които съ димятоподобнитѣ си грозда, биятъ нашия димятъ по цени, поради по-низкитѣ си транспортни разноски.

Все пакъ, при добре уредени търговски връзки съ Австрия, при които да се укаже о време кои стоки тя ще позволи да се внасятъ въ България срещу българско грозде; при намалено мито съ около 5 гроша и при добре уреденъ транспортъ, ние бихме могли да удвоимъ количеството внесено презъ 1934 г. грозде въ Австрия.

3. Чехославия.

Капацитетътъ на този пазаръ е много ограниченъ, защото: 1) иматъ свое грозде; 2) искатъ Афузъ-Али, а даватъ низки цени; 3) голѣмо мито и др. данѣци и разноски: $\frac{2}{3}$ отъ стойността на 1 вагонъ отива за разни мита, берии и др.

Пазаръ за Афузъ-Али, но при низки цени, около 5 лв. за килограмъ.

За да се увеличи вноса на наше грозде въ Чехославия, необходимо е:

1) Да се намали покупната, респ. продажната цена на Афуза къмъ 5 лв. килограма, и

2) Да се издействува намаление на вносното мито.

4. Полша.

Добъръ пазаръ за Афузъ-Али. Димятътъ не издържа митата. Контингентъ 1 милионъ кгр. Ограниченъ вносъ. Тѣ организиратъ пазаря, за да не губятъ фирмитѣ вносителки. Ограничаватъ броя на последнитѣ, като разпредѣлятъ между тѣхъ даденитѣ контингенти на държавитѣ-вносителки.

За да се задържимъ на този пазаръ, трѣбва да се взематъ мѣрки:

- 1) Да се намали митото;
- 2) Да се улесни транспорта и
- 3) Българскитѣ износители да иматъ право сами да си избиратъ фирмитѣ-вносителки въ Полша.

5. Швейцария.

Вносъ неограниченъ. Обаче, голѣма конкуренция отъ страна на Франция, Италия и Испания, поради близостта имъ и евтинитѣ имъ транспорти.

Не можемъ да разчитаме на този пазаръ, освенъ при крайно низки цени на нашето грозде — 1 лв. на Димятъ и 4 лв. на Афузъ-Али.

6. Белгия.

Капацитетъ 100 вагона, и то Афузъ-Али, при положението, че тѣхната реколта (въ парницитѣ) е слаба.

Цени добри. Да се внася тамъ най-доброкачественъ Афузъ-Али.

7. Англия.

Вносъ неограниченъ. Мито 10% отъ стойността на внесеното грозде. Добъръ пазаръ, и можемъ да пласираме голѣми количества наше грозде, при условие:

1) Да внасяме тамъ най-доброкачествено грозде Афузъ-Али;

2) Да калкулираме продажни, респ. покупни цени на килограмъ около 5 лв.; при тѣзи цени, бихме измѣстили испанското грозде отчасти и

3) Уреждане на транспорта: да се поставятъ на разположение достатъчно число вагони F. O.

Голѣмъ пазаръ на Афуза. Изисква, обаче, правилно решение на транспортния въпросъ и понижение на цената на нашия Афузъ къмъ 4—5 лв. кгр., т. е. приспособяването ѝ къмъ цената на испанското грозде.

8. Египетъ.

Може да се разчита на вносъ на 4—5 вагони седмично, само при набавяне на хладилни параходи за английския пазаръ, които да разтоварватъ въ Египетъ частъ отъ гроздето, споредъ нуждитѣ на момента.

Вжтрешни мѣрки. — Заключение.

Независимо отъ условията отъ външно-търговски характеръ, които ние бѣгло разгледахме въ по-горнитѣ редове, необходимо е да се взематъ мѣрки отъ чисто вжтрешенъ характеръ, за да затвърдимъ и засилимъ нашия гроздоизносъ.

Тѣзи мѣрки сж:

1) Даване съответно предпочитание на гроздето, като български експортен артикулъ, при уреждане на търговските договори и споразумения и при нагласяване девизната политика на Б. Н. Банка.

Това пожелание е напълно основателно, като се има предъ видъ социалния характеръ на проблемата на нашия гроздоизносъ, който засѣга голѣмъ брой домакинства прѣко, а маса работна рѣжа — косвено;

2) Бързо уреждане на транспортния въпросъ, който е отъ капитално значение за нашия гроздоизносъ;

3) Подобрене на нашето лозарство, чрезъ разумни общи усилия; за да се намали производствената стойност на гроздето, а отъ тамъ — и на продажната му цена. Само това ако постигнемъ, ние можемъ да разчитаме, съ голѣма вѣроятностъ, на едно сигурно увеличение на нашия гроздоизносъ и неговото трайно стабилизиране на подходяща височина на стълбицата на международната иерархия.

Това подобрене ще настѣпи;

а) като съ законъ се регламентира засаждането на нови лозя, и се забрани засаждането на Афузъ-Али въ неподходящи мѣста;

б) като възприематъ лозаритѣ всички практики въ лозята си, съ огледъ да подобрятъ качеството и да увеличатъ количеството отъ единица площъ, за да иматъ смѣтка да продаватъ гроздето си по-евтино.

Това тѣ ще постигнатъ чрезъ повече просвѣта, чрезъ повече четене и вслушване въ съветитѣ на държавнитѣ органи, които имъ се притичатъ на помощъ и

в) като се награждаватъ съ премии, чрезъ конкурси, добритѣ стопани лозари.

Дѣлото на нашия гроздоизносъ, прочее, стои почти изключително въ рѣцетѣ на нашитѣ лозари!

П. Н. Антоновъ — Варна.

По въпроса за износъ лози за Русия.

Нѣкои срѣди у насъ смѣтатъ, че съ възстановяването търговскитѣ връзки съ С. С. С. Р. лозитѣ ще бждатъ единъ отъ първитѣ артикули, които ние ще можемъ да внесемъ въ Русия. Вѣрно е, че Русия се нуждае отъ голѣми количества лозовъ посадоченъ материалъ и че такъвъ внася отъ Франция, но сѣщо така е вѣрно, че тамъ възобновяването на лозята става при единъ строго начертанъ планъ и съ подложки, повечето отъ които у насъ не сж застѣпени. Да се хвърли дадена свѣтлина по въпроса досежно бждащия износъ на лози отъ насъ за Русия е задачата на тази статия.

Споредъ генералния планъ, въ края на втората петилѣтка, пространството на лозята въ Русия трѣбва да достигне 10 милиона декара, отъ които къмъ края на 1937 год. 7

милиона декара трѣбва да сж на плодъ. Тукъ става дума за лозя, засадени не само съ американски подложки, но и съ европейски (мѣстни) прѣчки въ нефилоксернитѣ имъ райони, гдето почвитѣ сж пѣсѣкливи. Съ засаждането на опредѣленитѣ пространства въ нефилоксернитѣ райони се бързатъ много — то трѣбва да бжде привършено въ първитѣ 3 години на втората петилѣтка.

За произвеждането на необходимия гладъкъ дивъ лозовъ материалъ (рѣзници) предвидено е до края на 1935 г. да се създадатъ 60,000 декара маточници, отъ които 40,000 декара въ Украйна и 20,000 декара въ Закавказието. Но, тукъ по-интересното е препорѣчванитѣ сортове подложки. Тия подложки за Украйна сж Рипархия×Рюпестрисъ 3309, Рипархия×Рюпестрисъ 101¹⁴, Рипархия глоаръ, Рюпестрисъ Бринье и Рипархия×Берландиери 5-В.В., като въ отдѣлни случаи и то въ твърде малъкъ размѣръ се допуца Рипархия×Солонисъ 1616 и Шасла×Берландиери 416. За Закавказието сж опредѣлени подложкитѣ 3309, 101¹⁴, 416, 5-В.В. и въ ограниченъ размѣръ Рипархия Глоаръ.

По отношение застъпванитѣ пѣкъ сортове грозда за ръководство служи следното разпредѣление на общата засадена съ лозя площъ, а именно: 40% за десертни грозда, 15% за стафиди, 18% за гроздовъ сокъ, 15% за вино и 12% за сгъстяване. Всѣки лозарски районъ си има опредѣленъ сортиментъ, който може да бжде измѣненъ само съ съгласието на комисаря по земледѣлието при републиката, въ която се намира този районъ. Изобщо взето по-главнитѣ сортове грозда, които сж застъпени и се застъпватъ сж:

1. Отъ рускитѣ:

а) Въ Кавказъ: Бѣязъ юзюмъ (акъ юзюмъ или Тетри хурдзени), Бѣлъ ширалѣкъ (акъ шире), Лесича опашка (Телки куйру), Овче око (даваръ гъозъ), Ширалѣкъ (Ширшила), Черъ ширалѣкъ (кара ширай), Биволско око, птиче грозде, Назлъмъ кара, Коза юзюми, Гъмза (черно меко), Зейнелъ, Тамянка, Кози цици, Кабакъ юзюми, Турче юзюмъ и

б) Въ Кримъ: Бѣязъ юзюмъ, Лесича опашка, Ширалѣкъ, Гъмза (сейрекъ сияхъ), Кози цици.

Освенъ горнитѣ сортове по-разпространени сж и Алварна (розовия мискетъ) и Кокуръ, които се смѣтатъ за руски, а отъ чуждитѣ, както следва: 1) французкитѣ: аликанте, арамонъ, диамантъ, клеретъ, маделенъ бѣлъ, александрийски мискетъ, бѣлъ и черенъ мискетъ, оливетъ, шасла бѣла, червена и мускатова; 2) отъ унгарскитѣ: волско око (вѣроятно нашия сортъ биволско око); 3) отъ испанскитѣ: албило, аликанте буше; 4) отъ нѣмскитѣ: бѣлия рислингъ; 5) отъ португалскитѣ: портогизера и 6) отъ грѣкскитѣ и то специално за стафиди, аспирантъ (болшая коринка).

Отъ всичко гореизложено заключението не може да бжде друго освенъ, че действително Русия се нуждае отъ

голъми количества лозовъ материалъ, но отъ такива сортове подложки, които въ повечето си у насъ не сж застжпени. Вънъ отъ това тукъ му е мѣстото да се изтъкне, че пространството на маточниците у насъ значително е намалало. То е само нѣколко стотинъ декара. Наличните маточници сж повечето Монтикола, 41-6, 1202 и не повече отъ 30 декара за цѣлата страна 101¹⁴; че и у насъ се чувствува голѣмъ недостигъ отъ гладъкъ дивъ лозовъ материалъ; че ако се поднови засаждането на маточници у насъ съ огледъ за руския пазаръ, то сж необходими 4—5 години, до като почне да се получава материалъ и най-после нашитѣ пепиниеристи ще трѣбва да се съобразятъ съ пазаря и да присаждатъ ония сортове, които сж застжпени въ Русия. Това последното предполага засаждането на лозя отъ сжщитѣ сортове и у насъ, съ цель да се взематъ присадници и най-важното, което е, че трѣбва да се знае предварително, за кой районъ ще бждатъ предназначени произвежданитѣ у насъ лози, за да се съгласува присадникъ и подложка споредъ търсенето въ тоя районъ.

Впрочемъ явно е, че въпроса досежно нашата бждаща износна търговия съ лози за Русия не е тъй лесенъ. Сжщиятъ този въпросъ се нуждае отъ всестранно проучване и пълно освѣтление, тъй като въ противенъ случай мнозина само ще се подхранватъ съ илюзии, а нѣкои наивници могатъ да бждатъ изиграни или пъкъ да си прахосатъ времето и усилията напразно.

Ив. Георгиевъ

Гл. ин-ръ М-вото на нар. стопанство.

Върху възможноститѣ за производство на виненъ камъкъ у насъ.

(Продължение отъ кн. 8 и край).

Съображения отъ държавно-стопански характеръ.

Най-сигурниятъ и естественъ факторъ, за да се разшири пласмента на даденъ продуктъ е конкурентноспособността. Последната, при равни други условия е толкова по-голъма, колкото по-низка е цената, по която продуктътъ се закупува отъ производителя.

Ниската цена не трѣбва, обаче, да предизвиква загуба на стопанина. Тя трѣбва да бжде резултатъ на разумно стопанисване, на рационализация на производството, чрезъ които последното да бжде поевтинено, по начинъ, при минимални цени на продукта у производителя, да се покриватъ напълно производствената му стойностъ и печалбата на предприятието.

Важенъ способъ да се намалятъ производственитѣ разходи на литъръ вино е да се използватъ най-разумно отъ

падъцитѣ на винопроизводството. Главниятъ и най-цененъ отъ тѣхъ сж *джибритѣ*.

Не веднѣжъ въ страницитѣ на това списание се е писало за рационалното използване на джибритѣ въ страни съ организирано винарство, като Франция и Италия, кждето, въ много случаи, производственитѣ разноси на виното се покриватъ само отъ приходитѣ отъ джибритѣ.

Отъ джибритѣ се извлича спиртъ, виненъ камъкъ и масло отъ семкитѣ, а остатъцитѣ следъ това се използватъ за торъ или гориво. Главниятъ източникъ на приходи отъ джибритѣ, който обуславя и цената имъ, е спиртътъ. Успоредно съ неговото извличане, и съ малки допълнителни приспособления, се извлича и винения камъкъ.

Извличането на винения камъкъ отъ джибритѣ практически е свързано съ изваряването имъ за спиртъ. Само при комбинирана работа има смѣтка да се извлича винения камъкъ.

Ето защо, за да се заплащатъ на задоволителни цени джибритѣ на нашия производител, съ което ще се намали производствената стойностъ на виното, би трѣбвало да се осигури пазаръ на джибровия спиртъ.

При едно производство на 75 милиона килограма джибри, у насъ се произвежда около 3 милиона литри сто градусовъ джибровъ спиртъ, който, продаденъ по 0.25 лв. градуса, предизвиква единъ доходъ за лозарството къмъ 75 милиона лева. Разхвърленъ върху произведеното годишно вино, този доходъ осигурява единъ приходъ на стопанитѣ, равенъ на 0.50 лв. за литъръ вино. При цѣлостно и рационално използване на джибритѣ, този приходъ би се значително увеличилъ.

Всичко това би намалило производствената стойностъ на нашето вино, и би го направило по-конкурентноспособно на вътрешния и международнитѣ пазари.

Ето защо, като се има предъ видъ, че нашата страна е лозарска, държавната стопанска политика би трѣбвало да вземе подъ свое покровителство джибровия спиртъ, както това става въ всички лозарски страни, за да способствува за осигуряване рентабилитета на лозарството ни, като важенъ земеделско-стопански производственъ клонъ за нашата страна.

Химическиятъ анализъ на джибритѣ, чиито данни сж помѣстени въ таблици II и III (бр 6 и 7) на статията ми, се извърши въ Лозарския институтъ при Агрономическия факултетъ въ София, отъ г-ца Л. Стойнова, агрономъ-специалистка.

По-долу давамъ кратко описание на метода.

Метода на Карло за опредѣляне калиевия битартаратъ въ джибритѣ

Около 1 кгр. джибри се нарѣзватъ на дребно и се разбъркватъ добре. Отъ така нарѣзанитѣ джибри се взематъ

100 гр., които се поставятъ въ мѣрителна колба отъ 1 литъръ, прибавя се около 700 куб. вода и се вари 10 минути; охлажда се до 15°C въ водна баня, долива се до 1 литъръ, разбърква се добре и се филтрува презъ нагнати филтъръ.

Отъ получения филтратъ се отмѣрватъ 500 куб. см., които се поставятъ въ чаша съ вмѣстимостъ 600 куб. см., и се изпаряватъ на слабъ огънь до 100 к. см., следъ което се прехвърлятъ квантитативно въ чаша отъ 200 куб. см., загрѣва се и се прибавятъ 70 куб. см. 25% калциевъ ацетатъ по начинъ да не се прекъсва кипенето. Остава се въ покой 12 часа при температура около 15° и се декантира.

Утайката се прехвърля квантитативно върху тариранъ филтъръ, суши се при 60° около 3 часа и се тегли.

Изчисление :

Получениятъ резултатъ се умножава на 2.

$2a \times 95 \times 0.72 =$ калиевъ битартаратъ за 100.

$a =$ претегленото количество калциевъ тартаратъ.

За повредитѣ на посадочния материалъ и посаденитѣ лози.

(Предварително съобщение).

Въ последнитѣ години лозари отъ различни крайща на страната се оплакватъ, че частъ отъ посаденитѣ лози пропадатъ още първата година. Останалитѣ живи лози водятъ единъ анемиченъ животъ, постоянно редѣятъ и не даватъ доходи. При нѣкои по-тежки случаи процента на пропадналитѣ още първата година е надъ 50%. Това внесе смутъ въ лозарскитѣ срѣди и нѣкои отидоха до тамъ, че предприкоха за лозарството нова катастрофа — по-страшна отъ тази при филуксерното нашествие.

Безъ да имамъ претенцията, че съмъ разрешилъ окончателно тази проблема, съ настоящето съобщение азъ я изнасямъ само за публично обсъждане, защото около нея се вдига доста напразенъ шумъ и се заангажирва престижа на две съсловия. При това бързамъ да предупредя, че повреждането на лозовия материалъ и възрастни лози у насъ нѣма нищо общо съ разпространеното въ лозарскитѣ страни лигнѣне и пропадане на лозитѣ, известно подъ сумарното име Court noué — *закържавяване*. За *закържавяване* на западъ е изписано рѣки отъ мастило безъ да му е дадено не само едно задоволително разрешение, но дори едно правоподобно обяснение на причинитѣ, които го предизвикватъ. Повредитѣ у насъ сжщо нѣматъ нищо общо съ случаитѣ на *закържавяване*, които напоследъкъ френскитѣ учени Виала и Марсе отдаватъ на гжбата *Pumilus Medulae*¹⁾. *Закържавяване*

¹⁾ P. Viala et Marsais — Sur le Court noué maladie parasitaire de la vigne. C. R. Acad Sciences — 3 janvier et 30 avril 1934.

то е условно име, което обикновено изразява външниятъ болезнени прояви на лозата, която е на пжтъ да загине.

Повредитъ на лозовия материалъ у насъ не сж ново явление и ако пораженията не сж създавали тревоги между лозаритъ като днесъ, то е че сж ги отдавали на различни причини не добре уяснени на времето, като недостатъчна устойчивостъ на филоксерата, хлороза, лоша адаптация, недостатъчна афиния и пр.

Външнитъ признаци на тѣзи повреди сж *чернитъ петна*, които, споредъ досегашнитъ наблюдения, се явяватъ въ края на зимата и презъ пролѣтѣта до момента на плакането (со кодвигението) на лозата. Петната мжно се откриватъ съ око, ако не се отмахне кората съ ножче или просто съ нокътъ. Петната — това сж умъртвени проводящи тъкани съ прононсирано черенъ цвѣтъ. Умъртвяването на тъканитъ става, по всѣка вѣроятностъ въ много кратко време. Броя и размѣра на петната варира въ доста широки граници; отъ нѣколко и едва забелѣжими черни точки тѣ достигатъ до цели ленти, които при тежки случаи обхващатъ околосвръхъта нападнатитъ части. Тѣ иматъ обикновено елиптична форма и сж по протежение на проводящитъ тъкани и обикновено сж изолирани едно отъ друго съ здрави тъкани. *Чернитъ петна обикновено не сж въ контактъ съ стари рани*, несъвършенна спойка, рани причинени при премахване на очи, мустаци, случайни нарязвания и пр. Появата на петната т. е. умъртвяването на тъканитъ не иде отъ стари рани, а върви отъ вънъ на вътре презъ кората т. е. *отъ повърхността къмъ вътрешността*, но не и по обратенъ пжтъ. Петната се явяватъ не само по междувъзлията, но преминаватъ съ сжщата леснина по коленцата и по спойката.

Повреждатъ се само зрѣли части на лозата отъ *всички* възрасти но при строго опредѣлени условия (обстоятелства).

Нападатъ се всички почти нашенски и чуждестранни сортове и подложки. Директнитъ лози (повечето отъ № № на Сейбелъ) сж особено възприемчиви. Сортуетъ сж прѣчки и рамена, които иматъ склонностъ да растатъ въ страни, изглеждатъ, по-предразположени. По-голѣми сж пораженията по лози засадени въ глинеститъ и особено въ сухитъ глинесто-варовити почви. По устойчиви изглеждатъ изреливитъ сортове, но тукъ се намѣсва фактора буйностъ на сорта и ранитъ лесно заздравяватъ. Системата рѣзитба играе голѣма роля за възприемчивостъта къмъ чернитъ петна. Така на примѣръ при всички случаи лозитъ водени на кордонъ Роя сж *по чувствителни* при еднакви други условия. За кордона Роя ще се повърнемъ.

I. Повреди при посаденитъ лози и маточници.

Нападатъ се всички надземни части — стемло, спойка, глава, рамене, кордони, чепове и едногодишнитъ прѣчки и то, ако сж *загребани*. Петната значи се ограничаватъ само

по загребанитѣ части, а по стеблото могатъ да се явятъ петна на нивото на почвата, но тѣ не могатъ да причинятъ отслабване и смъртъта на главината. Петната сж изобилни по загребанитѣ рамена и най-вече по кордонитѣ. Петна се намиратъ сжщо по пржчкитѣ — дивачки и питомни — които сж паднали по земята и то само по ония части, които опирадъ до пръстѣта или много близко до нея (2—5 см.).

Чувствителността имъ не зависи отъ това дали сж пълзѣли по земята презъ лѣтото или сж отгледвани на каква да е опора. Достатъчно е пржчката *презъ зимата* да опира о земя. Чувствителността не зависи сжщо отъ *зрѣлостѣта* на пржчката; недозрѣлитѣ лозови лѣторости измръзватъ напълно или отчасти, но ако не опиратъ о земя, сж лишени отъ петна.

II. Посадоченъ материалъ.

Калемитѣ и рѣзнициитѣ се повреждатъ, ако се бератъ есень и съхраняватъ въ пѣсѣкъ или пръстъ. Бранитѣ напролѣтъ калеми и рѣзници въ момента на облагородяването нѣматъ петна. Петна могатъ да се констатируютъ по рѣзници и калеми, които, макаръ и презимували въ лозето или маточника, сж опирали (пълзѣли) по земята. Петна не се явяватъ по калеми, съхранени въ изби и заровени само основитѣ имъ.

Облагороденитѣ лози се повреждатъ, ако сж съхранени презъ зимата цѣли въ пѣсѣкъ или въ пръстъ. Особено възприемчиви сж лози, които се съхраняватъ години подъ редъ въ единъ и сщи трапъ и не се покриватъ достатъчно надъ спойкитѣ. Ако лозитѣ презимуватъ въ изби гдето обикновено не мръзне и се заравятъ само коренитѣ и незначителна частъ отъ стеблото, черни петна не се явяватъ.

Петна могатъ да се явятъ и върху посаденитѣ есень лози, ако сж плитко загребани. Изглежда, че дълбокото заравяне на есень и поставянето на повече пѣсѣкъ около спойката спомага да се намали опасността отъ появата на чернитѣ петна.

С. И. П.

(Следва)

Лозари,

Подържайте единственото лозарско списание по лозарство и винарство, като изплатите веднага абонамента си.

Подкрепете го, като проагитирате между лозаритѣ да станатъ и тѣ абонати. Безъ просвѣта и борба успѣхъ и защита на интереситѣ Ви не ще има.

ИЗЪ ПРАКТИКАТА И НОВОСТИ

В. В. Стрибърни

Преоблагородяване и облагородяване на възрастни овощни дървета.

Общо известна истина е, че доходността отъ овощарството зависи на първо мѣсто отъ сполучливиятъ изборъ на малко, но отговарящи за естественитѣ и търговски условия сортове отъ даденъ овощенъ видъ.

Макаръ че избора на сортове да представлява едно отъ основнитѣ положения при създаване на едно овощарско стопанско предприятие, все пакъ често се правятъ грѣшки, а много често, въпрѣки най-грижливо подбрания сортиментъ, следъ като дърветата почнатъ да раждатъ, ние виждаме, че сме излѣгани по отношение чистотата на сортоветѣ. Единствениятъ начинъ, чрезъ който може най-лесно и най-бързо да бѣдатъ поправени грѣшки отъ подобенъ родъ, то е преоблагородяването на подобни дървета съ подходящи сортове.

Тази работа се предприема още и въ следнитѣ случаи:

1. Когато насаденитѣ сортове при даденитѣ почвенни и климатически условия страдатъ много отъ разни болести и неприятелѣ.

2. Когато, въпрѣки доста напреднала възраст, дърветата проявяватъ слаба плодовитостъ.

3. Когато искаме да си създадемъ единични дървета, които да ни даватъ плодове отъ нѣколко различни сорта.

4. Когато искаме да получимъ по-скоро плодъ отъ нѣкой новъ за изпитване сортъ. Това е особено важно за сортове, които по природа почватъ да раждатъ късно, какъвто е напр. при ябълкитѣ сорта „Графенщайнска“.

5. Когато искаме да придадемъ на слаборастящи по природа сортове, по-голямъ жизнена сила. Добъръ примѣръ въ случая е крушевиятъ сортъ „Вилиамъ Христъ“. Този сортъ се развива най-добре, когато е присаденъ върху здраво възрастно дърво.

Въ връзка съ преоблагородяването на възрастни благородни овощни дървета, отъ които по едва или друга причина не може да бѣдемъ доволни, стои и облагородяването на възрастни дивни дървета, каквито срѣщаме навсѣкжде изъ полето и нашитѣ дворове.

Най-доброто време за преоблагородяване или облагородяване на възрастни дървета е ранна пролѣтъ — месецитѣ мартъ и априлъ. Първото условие за да имаме добри резултати, то е да разполагаме съ достатъчно и добре запазени калемѣ за облагородяване. Събирането на калемитѣ трѣбва да бѣде свършено преди да е почнало каквото и да е движение на соковетѣ. Две-три седмици преди самата работа трѣбва да подготвимъ дърветата. Тази предварителна подготовка е отъ особено голѣма

важностъ за по-възрастни дървета и когато работата ще почне по-късно — следъ раздвижване на соковетъ. Подготовката се състои въ изрѣзване на цѣлата корона до първоначалнитѣ основни разклонения. При съкращаване на короната гледаме да се получи донѣкжде пирамидална форма. Следъ като направенитѣ рани се опрѣснатъ и загладятъ, върху всѣко разклонение, въ зависимостъ отъ неговата дебелина, поставяме 2 — 3 — 4 калема. Това може да стане на кози кракъ, разцѣпъ, на седло, а по-късно, като лочне движението на соковетъ, подъ кора. Клонкитѣ, върху които ще поставяме калемитѣ, не бива да надминаватъ 8—10 см. въ диаметръ. Това трѣбва да се има предвидъ при съкращаване на короната.

Много стари и болни дървета не могатъ да понесатъ тази операция, сжщо и не всички овошни дървета я понасятъ еднакво. Най-лесно се облагородяватъ крушитѣ, следъ това ябълкитѣ, сливитѣ и черешитѣ. Крушитѣ може да облагородяваме съ успѣхъ до 30, дори до 50 годишна възраст; ябълкитѣ до 15—20 годишна възраст; сливитѣ, черешитѣ до 10—15 год. възраст.

Не малко значение за добритѣ резултати има и подбора на сорта, съобразно развитието на подложката. Върху рано развиващи се подложки не бива да се оставятъ късноразвиващи се сортове.

Следъ прихващането на калемитѣ, преоблагороденитѣ дървета не бива да се оставятъ на произвола на сждбата, а 2—3 години по редъ, докато се формира младата нова корона, тѣ се нуждаятъ отъ най-грижливо отгледване.

При преоблагородяване и облагородяване на по-големии дървета, нѣкои препоръчатъ да се разпредѣли работата въ 2—3 години. Това, обаче, е погрѣшна практика.

Най-добре е всичко да се свърши въ една година, разбира се, че за правилното техническо извършване на самата работа е необходима практика.

К Печевъ, сп. агрономъ.

Да се насажда ли лозе следъ лозе?

Презъ 1897 год. въ България имаше 1,150,000 дек. лозя, които вследствие появилия се презъ 1884 год, най-големъ и опасенъ врагъ на лозата — филуксерата, бързо започнаха да намаляватъ. Лозарството следователно тогава бѣше въ пълненъ упадѣкъ.

Следъ сполучливитѣ опити за възобновяване на лозарството въ Франция, у насъ презъ 1903 год. започнаха първитѣ опити сжщо за възобновяването на родното лозарство, чрезъ облагороденитѣ на американски подложки лози.

Изминаха се следователно, отъ онзи важенъ стопански моментъ тридесетъ години (1903—1934 г.) отъ следъ филуксерното възобновяване на лозарството, настоящата и близко-бждащи години сж сжщо така години на ново възобновяване.

Въ отговоръ на многото запитвания отъ страна на лозари

и да се избѣгне най-големата грѣшка, която мнозина сж вече направили, пиша настоящитѣ редове.

Огговорътъ на поставения въпросъ „да се насажда ли лозе следъ лозе“ стои въ тѣсна връзка съ нѣколкото следващи въпроси, нѣкои отъ които сж уяснени, други още не сж.

Напримѣръ:

1. Измореностъта на почвата.
2. Едностраничното използване на хранителнитѣ вещества въ почвата.
3. Разпространенитѣ въ течение на времето растителни и животински неприятели.
4. Излченитѣ отъ коренитѣ и насѣбралитѣ се въ почвата отровни вещества и

5 Много други неустановени (още неуяснени) причини, поради които младитѣ лозички не се развиватъ, когато сж засадени върху мѣсто, което е било преди година или две старо лозе, овощни градини или гора.

Общоизвестно е, че когато едно мѣсто редъ години се използва съ едно растение, настѣпва моментъ, когато, въпрѣки всичкитѣ грижи относно обработка и др. културни операции, растението престава да се развива добре, следователно има „измореностъ на почвата“.

Измореностъта на почвата е отъ значение не само при обикновенитѣ, едногодишнитѣ полски култури, както отъ повечето се схваща това, а така сжщо, дори повече въ лозарството.

Практиката вече показва по единъ категориченъ начинъ, че ако на мѣстото, кждето до преди нѣколко месеца или година е било лозе и следъ обръщането на сжщото веднага е засадено ново лозе, то новото лозе не вирѣе добре, защото почвата е изморена. Много отъ причинитѣ за това не сж още достатъчно добре изяснени.

При полевѣдството за намаление и отстранение на злото се прибѣгва до сѣитбообръщането т. е. редуване на различни култури. Отъ друга страна презъ времеотгледването на лозата, периодъ отъ 25—40 год. става едностранчиво използване на хранителнитѣ вещества въ почвата и тогава още следъ изкореняването на едно старо лозе, трѣбва да дойдатъ нѣколко години подредъ други едногодишни растения, като бобъ, фий и др., които не само не изтощаватъ почвата, а допринасятъ много за нейното подобрене, за нейното отпочиване, презъ което време става и едно добро изчистване на почвата отъ корени и други части отъ старитѣ лози.

Когато се прави лозе следъ лозе, колкото и грижливо да е станало почистването на почвата отъ коренитѣ въ време на риголването, все пакъ оставатъ нѣкои отъ тѣхъ въ почвата и съ това се запазватъ разпространилитѣ се въ течение на дългия периодъ отъ време растителни и животински неприятели. Следователно, почвата остава заражена съ мицелни влакна и спори на опасни за младитѣ лозички гѣби, като чума по коренитѣ и др.

Най-важното е, че почвата освободена отъ едно старо лозе бива силно заражена, наситена отъ различни отровни вещества (токсини), излчени отъ коренитѣ и насѣбрали се постепенно въ почвата.

Фактътъ, че и при най-грижливата обработка и при най-доброто наторяване и почистване на мѣстото посаждането на лозе следъ лозе не дава добъръ резултатъ и подсказва, че мѣстото трѣбва да се остави най-малко 4—5 години да отпочине, като при това се използвава по възможность съ бобови растения,

Ат. Бойчиновъ — агрономъ.

Използуване на лозовитѣ прѣчки за хранене на домашния добитѣкъ.

Въ лозарскитѣ страни, кждето лозовата култура е силно развита и заема голѣма площъ, сж правени много и най-различни опити за оползотворяването на лозовитѣ прѣчки. Действително това е единъ въпросъ, който заслужава сериозното внимание на лозаря, защото лозовитѣ прѣчки сж единъ второстепененъ продуктъ при лозата, които днесъ не се използватъ за нищо, а сжщитѣ биха могли да станатъ източникъ на значителни доходи.

Така въ Франция въ миналото сж правени много опити за добиването на спиртъ, свѣтиленъ газъ, книжна каша отъ лозовитѣ прѣчки. Всички тѣзи опити, макаръ и технически да сж били възможни, стопански не сж се реализирали и днесъ сж напълно изоставени, но самата идея за оползотворяването на лозовитѣ прѣчки се е реализирала по другъ начинъ.

Известно е, че лозовата култура е най-силно развита и заема голѣми пространства, главно въ южнитѣ и сухи климати на Южна-Франция, Италия, Алжиръ и др. страни. Точно въ тѣзи страни и сухи климати фуражнитѣ растения се по слабо развиватъ и винаги се е чувствувала нужда отъ такъвъ. Ето защо, много стопани лозари сж почнали да правятъ опити и използватъ лозовитѣ прѣчки за храна на своя работенъ добитѣкъ. Тѣзи опити отначало сж били случайни и ограничени, но въ последствие систематично разширени и приложени. Така, установени сж вече начини за тѣхното преработване, анселиране, съхранение, изхранване и пр. Много важно е да споменемъ, че по хранителна стойность добре приготвенитѣ лозови прѣчки се равняватъ на хубаво ливадно сѣно и че добитѣка ги добре приема, добре използвава и се чувствува добре, както и когато се храни съ хубаво ливадно сѣно.

Въ Южна Франция сж правени опити като сж хранени работни коне въ продължение на 25 години съ лозови прѣчки и последнитѣ сж се указали така пригодни, както и хубавото сѣно. Конетѣ, хранени съ лозови прѣчки не сж боледували и сж били сжщо така работоспособни и издържливи на тежка работа, както и контролно храненитѣ коне съ сѣно или други фуражи.

Разбира се, за да бждатъ използвани като фуражъ лозовитѣ пржчки би трѣбвало предварително да се специално подготвятъ и преработятъ за тази цель, за да се използва по добре тѣхната хранителна стойностъ и същевременно да станатъ по-приемливи и апетитни за добитѣка. Тази преработка се извършва съ специални машини и става по следния начинъ. Най-първо лозовитѣ пржчки се нарѣзватъ на малки кжчета отъ 1 см., прекарватъ се презъ специални ваяци, които ги смачкватъ, следъ което минаватъ въ специални бротьори (яромелки), които ги разрушаватъ и разкжсватъ на малки частици. Така приготвени, тѣ се или ансилиратъ, или изхранватъ въ прѣсно състояние на добитѣка. Важно е да споменемъ, че това преработване на лозовитѣ пржчки въ Франция струва срѣдно по 30 ст. за единъ кгр. Преработването и използването на лозовитѣ пржчки може да стане веднага следъ рѣзитбата на лозята, било есенъта или рано пролѣтъта. Преработването и използването на лозовитѣ пржчки може да стане отдѣлно или заедно съ листата.

Важно е да подчертаемъ, че годишно у насъ се произвеждатъ повече отъ 200 милиона кгр. лозови пржчки, които въ много случаи се просто изоставятъ да изгниватъ по лозята, безъ особена полза за стопанитѣ.

Ако ние успѣемъ да организираме поне 50% отъ тѣзи пржчки да бждатъ използвани като фуражъ, то ще бжде една голѣма придобивка за нашето лозарство и то ще значи да спечелимъ повече отъ 100 милиона лева за народното стопанство. Този въпросъ заслужава още повече нашето внимание въ този моментъ, защото тъкмо сега се чувствува голѣма липса отъ фуражъ за добитѣка. Рано въ пролѣтъта тази нужда ще бжде още по-голѣма и още по-изострена. Ето защо много умѣстно е още отъ сега въ лозарскитѣ райони да се организира и подготви преработването и използването на лозовитѣ пржчки като храна за домашния добитѣкъ. Това е една належаща задача на лозарскитѣ д-ва и кооперации, която съевременно и бързо трѣбва да се разреши.

ПРОПАГАНДА НА ВИНОТО И ГРОЗДЕТО.

Д-ръ Ив. Маноловъ

Витаминитѣ въ гроздовия сокъ и виното.

Съвременници на една епоха, когато навсѣкжде се говори за витамини и имъ се отдава голѣмо значение при храненето, смѣтаме, че ще бжде отъ полза тази ни статия, съ която целимъ да предадемъ по-нагледно най-важното отъ онова, което е доказано вече съ положителностъ отъ науката за витаминитѣ и да разгледаме по-специално тѣзи, които се срѣщатъ въ гроздовия сокъ и виното.

Наблюдавано е отъ дълго време, че хора като моряцитѣ, които се хранятъ продължително съ консервирана храна, твърде

често се случваше по-рано, да заболяватъ отъ една доста опасна болестъ наречена скорбутъ. Тази болестъ се изразява въ заболяване и разпадане на вѣнцитѣ, кръвоизлияние отъ носътъ, дробовѣтъ, бжбрецитѣ и подкожни такива, причинява отслабване на организма и води често до смъртъ, ако не се взематъ своевременно мѣрки.

Така сжщо е известна отдавна на медицината и друга една болестъ, наречена Берибери, която се изразява най-вече, въ заболяване на нервната система. Появява се парализа на краката, ржцетѣ, придружена съ отоци. Тази болестъ се среща най-често при народитѣ, които иматъ за главна храна ориза, каквито съ японцитѣ и китайцитѣ. Отъ дълги опити и наблюдения се установи, че тази болестъ се явява най-вече тамъ, кждто се употребява ориза добре пречистенъ и олющенъ. Доказа се въ послѣдствие, че премахването именно на тѣзи части отъ оризовото зърно е причина за това опасно заболяване.

Научно се потвърди това обстоятелство отъ изследването на Eikmann, който съ опити доказа, че кокошки хранени съ така пречистенъ оризъ, заболяватъ отъ сжщата болестъ, когато, ако сж хранени съ непречистенъ оризъ — арпа, тѣ не заболяватъ.

Това сж първитѣ две болести, които дадоха поводъ на ученитѣ медици да предполагатъ, че освенъ необходимитѣ за подържането на организма вжглехидрати, бѣлтѣчини и мазнини, сжществуватъ още други непознати материи, които сж отъ голѣмо значение за правилното функциониране и развитие на организма.

Въ последнитѣ години се работи доста усърдно върху витаминитѣ и се добиха значителни резултати.

Първиятъ бѣше Funk, който обобщи полученитѣ резултати отъ изследванията на витаминитѣ и той бѣ първиятъ който ги назова съ това име, като нарече и болеститѣ Скорбутъ, Берибери, Рахитисъ, състояние на авитаминоза, т. е. липса на витамини при храненето.

И така, витаминатѣ сж различни, не получени още въ чисто състояние тѣла, които сж отъ грамадно значение за живота и развитието на организма и тѣхната липса при храненето води до твърде тежки страдания.

Макаръ и да нѣмаме още едно пълно, основно, ясно конкретизирано становище по въпроса за витаминитѣ, по настоящемъ се смѣта за доказано, че сжществуватъ следнитѣ витамини:

1. Витаминъ А.

За този витаминъ разполагаме съ добре изработени доказателствени способности, изпитани върху млади плѣхове, състоящи се въ това, че разтежътъ на плѣховетѣ спира следъ нѣколко седмично хранене съ храна свободна отъ витаминъ А. Животнитѣ умиратъ отъ заболѣване въ роговицитѣ на очитѣ. Извънредно богато на витаминъ А е рибеното масло, и поради това му качество, то намира широко приложение въ медицината.

2. Витаминъ В. група.

Той е разтворимъ въ вода. Известни сж неговитѣ действия, които предотвратяватъ болестъта Берибери, за която споменахме вече; за този витаминъ се знае сжщо, че подпомага растежа на организма. Витаминъ В не е просто вещество, при него различаваме и други фактори, за които още не е намѣрено по опредѣлено означение. Различнитѣ витамини отъ тази група ученитѣ сж нумерирали, и е възприето да се говори за витаминъ В₁, В₂, В₃, и т. н. всѣки представляващъ нѣщо отдѣлно. Ще е нужно, можеби, още доста време, до като цѣлия този комплексъ отъ витаминъ В се разчлени и бжде подѣленъ на химически по точно опредѣлени тѣла.

3. Витаминъ С.

или наречения антискорбутиченъ витаминъ. И върху него се направила редъ изследвания, които спомогнаха да се хвърли свѣтлина върху химическото му естество.

4. Витаминъ Д.

Това е сжщо единъ другъ витаминъ, който се среща най-много въ рибеното масло. Той е полученъ вече и по изкуственъ начинъ, чрезъ ултравиолетово облчаване на различни хранителни материи. Отсъствието на този витаминъ при храненето е причина на рахитизма при децата — английската болестъ, характеризираща се съ заболяване и размекване на коститѣ.

5. Витаминъ Е.

Този витаминъ се смѣта, че играе една сжществена роля противъ безплодието. Или липсата на витаминъ Е при храненето, причинява безплодие.

Отъ изброенитѣ по-горе витамини ние различаваме такива, които сж разтворими въ вода и други, които сж разтворими въ мазнини.

Съ витаминитѣ въ гроздовия сокъ и виното въ последно време се занимаватъ доста усърдно французкитѣ учени.

Отъ изследванията на Lesne, Clément, Guéramissoff, Vinogradava и мадамъ Randoin се ясно доказва присѣтствието на витаминъ С и на витаминъ В въ прѣсния и консервиранъ гроздовъ сокъ, както и въ виното.

Заслужава особено да споменемъ за предприетитѣ опити на мадамъ Randoin, директорка на научното дружество за хранителна хигиена въ Франция.

Презъ 1927 година мадамъ Randoin се е занимавала основно съ витаминитѣ въ гроздето и неговитѣ продукти, като си е послужила и съ опити върху морски свинчета и гълъби. За доказването на витаминъ С, тя си е послужила съ опити върху морски свинчета, а пъкъ за доказването на витаминъ В — съ опити върху гълъби. За да може да се добере до характеризирането на всѣки единъ отъ тѣзи витамини, тя е давала извест-

но време на подлежащите на изследване животни една строго определена дажба, при която е липсвала даже каквато и да било следа отъ търсения витаминъ. За по нагледно е раздѣлила въпроснитъ морски свинчета на групи.

Първата група животни е била подложена за известно време на една хранителна дажба, на която е липсвала съвършено витаминъ С, като давала на животнитъ, въ отдѣлна единична прибавка, само по 3 кубически сантиметра прѣсенъ лимоновъ сокъ дневно на всѣко животно, за които сокъ се знае, че е извънредно богатъ отъ къмъ витамини.

Втората група отъ животнитъ е била подложена също на хранителна дажба, свободна отъ каквито и да били витамини, като не е давана на животнитъ отъ тази група и каквато и да била друга прибавка.

Третата група животни е била подложена на същата хранителна дажба, свободна отъ каквито и да било витамини, само че на едната половина отъ животнитъ на тази група е давала една отдѣлна прибавка отъ 3 к. см. прѣсенъ гроздовъ, а на другата половина 6 к. см. отъ същия сокъ ежедневно на всѣко животно.

Съ течение на времето мадамъ Randoin наблюдавала, че животнитъ отъ първата група, а именно тѣзи съ прибавката отъ прѣсния лимоновъ сокъ сж останали съвършено здрави, като не сж намалили даже и на тегло.

Другитъ отъ втората група, подложени на дажба свободна отъ витаминъ С и безъ каквато и да била друга прибавка къмъ храненето, показали характерни признаци на заболяване отъ скорбутъ и измрѣли почти всички къмъ 28 — 32 день

Животнитъ отъ третата група, съ установената хранителна дажба, свободна отъ витаминъ С, но съ прибавка отъ 3 к. см. прѣсенъ гроздовъ сокъ живѣли по-дълго; тѣ не сж умрѣли по рано отъ 40 — 45 день, а тѣзи, които сж получавали прибавка отъ 6 к. см. прѣсенъ гроздовъ сокъ живѣли най-дълго — повече отъ два месеца.

По този начинъ се установява съ пеложителностъ, че премсното грозде и гроздовия сокъ съдържатъ витаминъ С.

И така значението на гроздето и гроздовия сокъ като витаминозна храна не е по-малко отъ това на лимоновия и портокаловия сокъ, защото една двойна дневна доза отъ тази на лимоновия сокъ дава възможностъ на морскитъ свинчета, подложени на скорбутна храна, да живѣятъ повече отъ 70 дена. При едно по значително увеличение на гроздовия сокъ биха се получили резултати равни на тѣзи отъ лимоновия и портокаловия сокъ.

Установено е, че нѣкои сортове — грозда сж извънредно богати съ витаминъ С.

(Следва).

СЪЮЗНИ И КООПЕРАТИВНИ ПОКАНА

До колективнитѣ и лични членове на кооперативната централа на лозаритѣ въ България.

Съгласно чл. чл. 31, 33 и 38 отъ устава на сдружението и решението на Управителния съветъ, взето въ заседанието му на 14 януарий т. г. протоколъ № 4, първото редовно годишно събрание на Коопера. централа на лозаритѣ въ България се свиква въ София на 26 февруарий 1935 г. съ следния дневенъ редъ :

1. Откриване.
2. Изборъ на секретари и на свидетели за подписване протоколитѣ.
3. Изборъ на комисии за провѣрка на пълномощията.
4. Отчетъ на управителния съветъ за дейността му презъ 1934 год. и доклада на Контролния съветъ върху операциитѣ, смѣткитѣ, годишния балансъ, както и разпредѣлянето на печалбитѣ и загубитѣ за отчетната година.
5. Докладъ на комисията за пълномощията.
6. Освобождаване отъ отговорностъ членоветѣ на управителния и контролния съвети за дѣлата на управлението.
7. Избиране :
 - а) 5 члена на Управителния съветъ на мѣстото на излѣзлитѣ Михайлъ Изанчевъ, Кр. Наневъ, Ив. Желеповъ, Н. Нефтяновъ и Мих. Карапаневъ.
 - б) 3 члена на Контролния съветъ.
 - в) 3 запасни члена на Управителния съветъ.
 - г) 2 запасни члена на Контролния съветъ.
8. Опредѣляне размѣра на заемитѣ, които сдружението може да сключва.
9. Гласуване бюджета за 1935 год
10. Даване директиви за дейността на сдружението и за тази на членоветѣ му.
11. Разглеждане оплакванията на членоветѣ противъ Управителния и Контролния съвети, ако се явятъ такива съгласно устава
12. Даване тълкувание на членоветѣ отъ устава.
13. Записване Централата членъ на Българската Земледѣлска и Кооперативна Банка или други кооперативни сдружения.
14. Закриване.

Ако въ 10 часа на 26 февруарий т. г. не се явятъ нуждното число членове, заседанието ще се отложи за 11 часа същия день и ще се счита за редовно колкото и членове да присъствуватъ. Колективнитѣ членове да изпратятъ най-късно до 20 февруарий т. г. извлѣчения отъ протоколитѣ за избора на делегатитѣ си. Датата на общото годишно събрание и дневния редъ под-лежатъ на измѣненне, ако непредвидени и непреодолими обстоятелства го наложатъ.

София, 22. I. 1935 год.

Председ. Ив. Бързиковъ

Секретаръ : Д. Бичваровъ.

Годишенъ Балансъ

на Кооперативната централа на лозаритѣ въ България

АКТИВЪ

ПАСИВЪ

I. Собствени срѣдства				I. Собствени капитали.			
1	Каса	380		1	Дѣловъ капиталъ	29500	
2	Полици за събиране	15000		2	Резервенъ фондъ	4000	
3	Клиенти	763		3	Чиста печалба	498907	532407
4	Стоки	14450					
5	Текущи смѣтки	487314					
6	Мобили	4250					
7	Преходни суми	10250	532407				
	II. Чужди срѣдства.				II. Чужди капитали.		
8	Консигнационни стоки	25236	25236	4	Комитенти	55236	25236
	Всичко Активъ		557643		Всичко Пасивъ		557643

гр. София, 31 декемврий 1934 год.

Счетоводитель: Д. Т. Даракчиевъ.

Управителенъ съветъ: подписали: Ив. П. Бързаковъ, Мих. Иванчевъ, Д. Бъчваровъ, Г. Костовъ, Б. Дончевъ, Д. Бъровъ, Ив. Машаловъ, Ив. Желеповъ, Кр. Наневъ, Т. Алтъновъ, Т. Байчевъ, Т. Икономовъ, Р. Панайотовъ.

Контроленъ съветъ: подписали: Н. Хр. Мънковъ, П. Н. Антоновъ, Г. К. Червенковъ.

ЗАГУБИ на Кооперативната централа на лозаригѣ въ България ПЕЧАЛБИ Резултатенъ балансъ

СЪДЪРЖАНИЕ		Един. цена	Един. сума	Общи суми	СЪДЪРЖАНИЕ		Общи суми
1	Общи разходи.				1	Комиссионна	3626
	а) Заплати, пжтни, дневни и др.	11002			2	Лихви	9225
	б) Гербъ, сѣдебни мита, такси и др.	6199			3	Печалба отъ стоки	535124
	в) Пощенски разх., телегр., телеф. и др.	1288					
	г) Отопление, освѣтл., канцел. разходи	6756					
	д) Порто, транспортъ, амбалажи и др.	1146					
	е) Разни разходи	15605					
2	Обезценка на мобили и материали.			41996			
3	Чиста печалба за разпредѣление съгласно чл. 61 отъ устава :			7072			
	а) 10% за резервенъ фондъ	49890					
	б) 10% за културенъ фондъ	49890					
	1/2 недѣлимъ остатъкъ	136481	186371				
	в) 10% фондъ кооп. домъ и вин. изба	49890					
	1/2 недѣлимъ остатъкъ	136481	186371				
	г) 8% фондъ несъбираеми вземания	39912					
	д) 5% възнаграждение на упр. съветъ	24945					
	е) 2% на контр. съветъ	9978					
	ж) дивидендъ 8% в/ 18000 лв. д. капиталъ	1440	498907				
				547975			547975

София, 31 декември 1934 год.

Управителенъ съветъ : подписали : Ив. П. Бързакъвъ, Мих. Иванчевъ, Гавр. Костовъ, Д. Бъчваровъ, Б. Данчевъ,

Д. Бърковъ, Ив. Машаловъ, Ив. Джелеповъ, Кр. Наневъ, Т. Алтъновъ, Т. Байчевъ, Т. Икономовъ, Р. Панайотовъ.

Контроленъ съветъ : подписали : Н. Хр. Мънковъ, П. Н. Антоновъ, Г. К. Червенковъ.

Счетоводитель : (п) Д. Т. Даракчиевъ.

Съюзъ на българскитѣ лозаро-винари — София

ПОКАНА

Въ изпълнение на чл. 87 ал. 2 отъ закона за кооперативнитѣ сдружения поканватъ се бившитѣ членове на обявения въ ликвидация съюзъ на българскитѣ лозаро винари, София на ликвидационенъ конгресъ за 26 февруарий 1935 г. 3 часа сл. обѣдъ въ помѣщението, което допълнително ще се оповести при следния дневенъ редъ :

- 1) Отчетъ на ликвидаторитѣ.
- 2) Докладъ на контролната комисия.
- 3) Приемане ликвидационния балансъ и разпредѣлението на смѣтката загуби и печалби.
- 4) Освобождаване отъ отговорностъ ликвидаторитѣ и контролния съветъ за ликвидационния периодъ.

Ако конгреса не се състои на опредѣлената дата, съгл. чл. 28 отъ устава, отлага се за следния день, същия часъ и въ помѣщението и ще бжде законенъ, колкото и членове да се явятъ.

София, 26. I. 1935 год.

Ликвидатори : *М. Михайловъ.*
Ат. Гитевъ

БАЛАНСЪ

за 31 декемврий 1934 година.

А К Т И В Ъ	лева	П А С И В Ъ	лева
Бълг. Земед. и кооперат. банка	85491	Резервенъ фондъ	12727
		Културенъ фондъ	10282
		Фондъ съюзеиъ домъ	62482
	85491		85491

гр. София, 26 януари 1935 год.

Контроленъ съветъ :

Еню Балтаджиевъ
Ив. Великовъ

Ликвидатори :

М. Михайловъ
Ат. Гитевъ

Професионалнитѣ съюзи и кооперативнитѣ централи ще играятъ вече решителна роля при разрешението на стопанскитѣ въпроси. За това лозаритѣ трѣбва да се наредятъ въ своя **Лозарски съюзъ** и новообразуваната **Кооперативна Централа на лозаритѣ въ България.**

Сведения и упътвания да се искатъ отъ „Коопер. Централа на лозаритѣ въ България“, „Ст. Караджа“ № 7 — София.

Положението на пазаря.

Чужбина.

Международния пазаръ на вината е напълно спокоенъ, безъ да се е почувствувалъ до сега ефекта на разнитъ търговски договори.

Австрия. Производителитъ продължаватъ да държатъ високи цени, въпреки слабото търсене отъ търговцитъ. Бѣлитъ вина, които се предпочитатъ сж почти на изчерпване и къмъ началото на м, мартъ не ще има никакви резерви.

За да не се повишатъ много ценитъ имъ, пропагандира се консумацията на червенитъ вина.

Унгария. Поддържатъ се високи цени. Запаситъ на доброкачественитъ вина намаляватъ. Износътъ не е достигналъ още най-високата си точка, обаче, предложенията на австрийскитъ клиенти се увеличаватъ всѣки день.

Югославия. Предлаганията сж много повече отъ търсенето. Пазарътъ въ Далмация е спокоенъ и ценитъ постоянни.

Италия. Поддържатъ се високи цени.

Франция. Пазарътъ на вината въ Франция е доста забърканъ, поради новия законъ. Забелъзва се едно голѣмо раздвижване за долнокачественитъ вина, които се купуватъ заради съдържанието имъ на алкохолъ и ценитъ имъ се значително увеличаватъ.

Испания. Пазаря е спокоенъ и ценитъ къмъ спадане.

България

Покупки и продажби на вина ставатъ въ ограниченъ размѣръ. Значителни количества въ кооперациитъ, въпреки скромнитъ цени, по които се предлагатъ, не могатъ да намѣрятъ купувачи ангросисти. Въ нѣкои райони въ северна България има голѣми количества развалени вина, главно отъ пресичане. Очаква се едно повишение въ ценитъ за доброкачественитъ вина. За сега ценитъ, по които се закупуватъ вината се движатъ между 4—5 лева за северобългарскитъ и 5'50 до 7 лева за южнобългарскитъ вина. St.

ХРОНИКА.

Петнадесетия редовенъ лозарски конгресъ ще се състои на 24 и 25 февруарий т. год. въ София съ оповестения въ настоящата книжка дневенъ редъ.

Салона, кждето ще заседава конгресъ, ще бжде оповестенъ на вратата на съюзния домъ.

Откриването ще стане на 24 въ 9½ часа преди обѣдъ.

Плтуването по Б. Д. Ж. на делегатитъ и гоститъ ще бжде по намалената тарифа.

Колективнитъ членове да съобщатъ въ канцеларията на Съюза (ул. „Ст. Караджа“ № 7.) броя на увѣренятия и личнитъ карти, отъ които ще иматъ нужда.

Портрета на всѣка лична карта

да се завѣри съ печата на съответното дружество или кооперация.

Лични карти отъ минали години може да послужатъ и за настоящата. Увѣренятия и личнитъ карти да се обгербватъ.

Делегатитъ и колективнитъ членове да бждатъ снабдени съ нуждното пълномощно (едно за всички).

Неотчетенитъ предъ съюзната каса членове за 1934 год. и предидушитъ нѣма да иматъ право на гласуване.

Ако поради непредвидени и непреодолими причини конгресътъ не ще може да се състои въ определеното време и стане нужда да се отложи, това ще се съобщи своевременно чрезъ вестницитъ и отделни писма до членоветъ.

Непосрѣдствено следъ петнадесетия редовенъ лозарски конгресъ, а именно въ 10 часа сутриньта на 26 февруарий ще се състои първото общо събрание на Кооперативната Централна на лозаритѣ въ България съ оповестения въ настоящата книжка дневенъ редъ.

Ако въ опредѣления часъ и день не се яватъ нуждното число членове, заседанието се отлага за следъ единъ часъ безъ особена покана и тогава то се счита законно, независимо отъ числото на представенитѣ членове. (чл. 35 отъ устава).

Колективнитѣ членове да снабдятъ делегатитѣ си съ нуждното пълномощно.

Умоляватъ се членоветѣ на Съюза, които не сж внесли членския си вносъ за изтеклата 1934 год. и за предидущитѣ, да се отчетатъ преди конгреса.

На 26 февруарий въ 3 часа следъ обѣдъ ще се състои ликвидационния конгресъ на Съюза на българскитѣ лозаро винари, при оповестения въ настоящата книжка дневенъ редъ.

Името на сорта Афузъ-Али. По решение на управителния съветъ на Българския Лозарския съюзъ ще се замѣни съ българско въ конгреса на 24 и 25 февруари т. г.

Умоляватъ се интересующитѣ се да изпратятъ писмено мненията си въ съюза до тогава, за да се иматъ предъ видъ и да се добие по правилно и по-подходящо, и изобщо задоволяващо ново име на тоя найцененъ нашъ сортъ грозде.

Лозари,

Традиционния патроненъ празникъ „Зарѣзанъ“ — Св. Трифонъ (14 Февруарий) наближава. Лозари отпразнувайте го тържественно съ събрания, вечеринки и излети до лозята. Използвайте случая за да разясните необходимостта отъ лозарското сдружение въ дружества и кооперации. Организирайте просвѣтна борба за повдигане на лозарството и за щита на интереситѣ, на поминъка си.

Безъ организирана борба ще продължавате да влачите настоящето си мизерно сществуване.

„Зарѣзанъ“ е най-удобния день за проагитиране между лозаритѣ да се запишатъ абонати за единствено списание по лозарство и винарство „Лозарски прегледъ“. Годишния му абонаментъ за 10 книжки е само 50 лева предплатени.

Юбилейната книжка по случай встъпването въ XX (20-та) годишнина на сп. „Лозарски прегледъ“ ще се издаде следъ м. мартъ т. г. умоляватъ се за последенъ пжтъ поканенитѣ дейци въ лозарството да изпратятъ най-късно до края на м. февруари т. г. въ редакцията — Плѣвенъ исканитѣ имъ портрети, сведения, спомени и статии за сжщата.

Ефектитѣ отъ колцуването при Афузъ-Али отъ г. професоръ Н. Недѣлчевъ, отдѣленъ отпечатъкъ отъ годишника на Софийския държавенъ университетъ — агрономическия факултетъ, томъ XIII (1934—35) излѣзе.

Препоръчваме я на лозаритѣ.

На покойния Дмитъръ М. Наумовъ, известенъ голѣмъ деецъ и общественикъ по родното земледѣлие и народното стопанство е построенъ паметникъ въ родния му градъ Ст. Загора.

Паметникътъ ще се открие и паметъта му ще се чувствува тържественно тая пролѣтъ.

Хвала на инициаторитѣ.

Въ редакцията се получи:

Сп. „Пчела“, год. XXVIII (1935), кн. II, издание на Българската Пчеларска Централна Нектаръ, София, ул. Парчевичъ № 42, годишенъ абонаментъ 50 лева.

Препоръчваме го на лозаритѣ.

Поправка. Допусната е грѣшка въ кн. 9, стр. 260 въ таблицата за износа на грозде, а именно: за 1931 год. вмѣсто 8,305,088 кгр. да се чете 3,111,088 кгр.; за 1932 год. вмѣсто 9,057,144 кгр. да се чете 6,333,144 кгр.

Лозари,

Посетете масово предстоящия лозарски конгресъ, който ще се състои на 24 и 25 февруари т. г. въ София.

Най-удобно и евтино е абонамента и други суми, изпращани на редакцията да става чрезъ пощенската ни чекова смѣтка № 878.

РЕДАКЦИЯТА,

Лозари, изпълнете дългътъ си къмъ върховната си професионална организация —

Българския Лозарски съюзъ.

Колективнитѣ и лични членове, които не сж си внесли членския вносъ за 1934 година, да побързатъ да го внесатъ.

Адреса е: Български Лозарски съюзъ ул. „Ст. Караджа“ № 7 — София. Телефонъ № 63,58.

Всички лозарски д-ва и кооперации и всѣки съзнателенъ български лозаръ трѣбва да станатъ членове на

Кооперативната централа на лозаритѣ въ България.

Това сдружение ще изиграе голѣма роля въ лозарската икономика, само когато обедини всички лозари въ страната.

Адреса е: Кооперативна централа на лозаритѣ въ България, ул. „Ст. Караджа“ № 7 — София. Телефонъ 68-58.

Всичко, което се отнася за редакцията и администрацията на сп. „ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“, като пѣри, статии, дописки и др., да се изпраща на адресъ:

сп. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ - Плѣвненъ

Абонамента е 50 лв. за година предплатени.

За читалища и учреждения сжще 50 лева.